

Asia: VN/30163/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi

Visio

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon visiota?

Kyllä / En. Jos ette, kuvailkaa mahdolliset muutostarpeet.

Kyllä

Mahdolliset muutostarpeet.

Kulttuuri on muutosvoima mutta myös säilyttävä voima joka ylläpitää ja säilyttää kansallista ja alueellista identiteettiä ja kulttuuriperintöä. On tärkeää turvata suomessa oleva monimuotoinen kulttuurihistoria ja tulevaisuusperintö.

Suomi ei ole historiallisesti yhtenäiskulttuuri vaan alueellisesti rikas ja monimuotoinen ja alueelliset erot ja arvot tulee ottaa huomioon tulevaisuusperintöä rakennettaessa.

Tavoitteet

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon neljää tavoitetta?

Kyllä, tavoitteet vastaavat omaa näkemystäni

Jos vastasitte en, kuvailkaa tiiviisti mahdolliset muutostarpeet.

-

Toimenpide-ehdotukset

Tässä on lueteltu yhdeksän toimenpidekokonaisuutta. Mitkä raportin toimenpide-ehdotuksista ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa? Valitse ensin yksi (1) haluamasi toimenpidekokonaisuus ja kirjoita sen jälkeen haluamasi toimenpide-ehdotukset alla olevaan tilaan kaikki peräkkäin. Valitse yhteensä enintään viisi (5).

Kansainvälistyvä kulttuuri [• Määritellään yhteistyössä eri ministeriöiden (OKM, UM ja TEM), kulttuuri- ja luovien alojen keskeisten toimijoiden sekä kansainvälistymisen asiantuntijoiden kanssa

kulttuurin poikkihallinnollinen kansainvälistymisstrategia, joka sisältää painopisteet, tavoitteet, ekosysteemien vahvistamisen keinot sekä keskeiset toimenpiteet. Näihin kuuluvat tukijärjestelmien yhteentoimivuus, EU-rahoitusohjelmien hyödyntäminen, kansainvälisen liiketoiminnan ja osaamisen kasvattaminen, kulttuurin ja matkailun yhteistyön vahvistaminen, taiteen alojen välittäjäportaan ja agentuuriosaamisen vahvistaminen, luovien alojen ammattilaisten kansainvälinen liikkuvuus ja kulttuuri osana ulkosuhteita. • Vahvistetaan kansainvälistymisen tukirakenteita sekä rahoitusinstrumentteja (mm. valtion vientituki, tuotantokannustin, hallinnollisesti kevyt tukirakenne messu- yms. osallistumiselle, kansainvälistymisen tuki- ja välittäjäorganisaatioiden roolin vahvistaminen). • Parannetaan Suomessa olevien ja Suomeen tulevien kulttuurialan ammattilaisten mahdollisuuksia työskennellä ja verkostoitua koti- ja ulkomailla.]

Oma roolinne tulevassa toimeenpanossa

Millaisena näette oman tai edustamanne tahon roolin kulttuuripoliittisenselonteon toimeenpanossa?

Oulun rooli kulttuuripoliittisen selonteon toimeenpanossa on merkittävä, erityisesti pohjoisen Suomen suurimpana kaupunkina. Oulu toimii kulttuurin ja taiteen keskuksena, jossa on monia merkittäviä kulttuuri-instituutioita, kuten teattereita, museoita ja musiikkikeskuksia. Nämä instituutiot eivät ainoastaan rikastuta paikallista kulttuurielämää ja tuo elinvoimaa, vaan myös houkuttelevat vierailijoita ja taiteilijoita ympäri maailmaa, mikä lisää kaupungin kansainvälistä näkyvyyttä ja vaikuttavuutta ja edistää koko pohjoisen Suomen elinvoimaa.

Suomi on monimuotoinen maa, jossa on alueellisia erityispiirteitä. Taiteen ja kulttuurin tukirakenteet ovat kuitenkin pääkaupunkikeskittyneitä. Jotta kulttuurin saavutettavuuden yhdenvertaisuus toteutuisi, on tärkeää tehdä alueellisia painotuksia, joissa isojen kaupunkien, kuten Oulun, rooli on merkittävä. Oulun alueella on potentiaalia kehittää nykyistä elinvoimaisempi taiteen ja kulttuurin kolmannen sektorin verkosto. Tämä edellyttää kuitenkin riittävää rahoitusta ja tukirakenteita, jotka mahdollistavat erilaisten kulttuurihankkeiden ja -toimijoiden yhteistyön ja kehityksen. Kolmannen sektorin toimijat, kuten yhdistykset ja järjestöt, tuovat uusia näkökulmia ja innovaatioita kulttuurikentälle, mikä edistää kaupungin ja alueen kehitystä.

Oulu tunnetaan myös taiteen ja teknologian kaupunkina. Kaupungissa on vahva teknologinen osaaminen ja innovatiivinen ilmapiiri, joka tukee taiteen ja teknologian yhdistämistä. Tämä luo ainutlaatuisia mahdollisuuksia uusien taidemuotojen ja -kokemusten kehittämiseksi. Oulun teknologinen infrastruktuuri ja osaaminen voivat toimia alustana taiteen ja teknologian väliselle yhteistyölle, mikä vahvistaa kaupungin asemaa kansainvälisenä kulttuurikaupunkina.

Oulun kansainvälinen vaikuttavuus on myös merkittävä. Kaupunki on aktiivinen kansainvälisissä kulttuuriverkostoissa ja -hankkeissa, mikä lisää sen näkyvyyttä ja vetovoimaa globaalilla tasolla. Kansainväliset yhteistyöprojektit ja kulttuurivaihdot rikastuttavat paikallista kulttuurielämää ja tarjoavat uusia mahdollisuuksia paikallisille taiteilijoille ja kulttuuritoimijoille.

Tiivistelmä näkemyksistänne

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kulttuuripoliittista selontekoa koskevat huomionne.

Oulun asema pohjoisen Suomen suurimpana kaupunkina ja sen instituutioiden merkitys koko pohjoiselle Suomelle tulee huomioida.

Kulttuuripoliittisessa selonteossa olisi hyvä nostaa vielä enemmän esille syrjäisten ja pohjoisten sijaintien vaikutus. Pohjoinen sijainti tuo mukanaan erityisiä haasteita, kuten pitkät etäisyydet ja harvaan asutun alueen erityistarpeet, jotka vaativat lisäresursseja kulttuuripalveluiden saavutettavuuden ja laadun takaamiseksi. Tämä koskee syrjäalueilla niin kulttuurin rahoitusta, paikallisten tarpeiden huomioimista, kulttuurialan ammattilaisten tukemista, kansainvälistymisen tukemista kuin osallisuuden edistämistäkin.

Myös kulttuurimatkailun merkitys tulisi nostaa selonteossa paremmin esille. Kulttuurimatkailu on osa Suomen matkailustrategiaa ja myös laajemmin maabrändityötä sekä kulttuurivientiä.

Selonteossa esitetyt toimenpiteet ja linjaukset on sovitettava paikallisiin tarpeisiin ja olosuhteisiin. Tämä tarkoittaa esimerkiksi alueellisten erojen huomioimista kulttuuripalveluiden saatavuudessa. Kuntien välillä on eroja johtuen koosta ja kulttuuritarjonnasta. Kulttuurin julkisella rahoituksella korjataan markkinan puutetta ja edistetään yhteiskunnan uudistamista ja kulttuurin ylläpitämistä. Kansalliset laitokset, isot tapahtuma-areenat sekä valtionosuutta saavat taide- ja kulttuurilaitokset sekä taideyhteisöt keskittyvät kaupunkeihin. Selonteossa todetaan, että taiteilijat työskentelevät usein esimerkiksi opettajina tai alan järjestöissä tai tekevät muuta kuin taiteilijan ammattitaitoon liittyvää työtä, jolla mahdollistetaan taiteellisen työn tekeminen.

Selonteossa olisi hyvä huomioida myös, että erityisesti syrjäisemmillä alueilla ja pohjoisessa kunnallisten kulttuurilaitosten rahoitus tai niihin kohdistuvat säästöt tai leikkaukset voivat vaikuttaa kulttuurin saatavuuteen laajemmin, sillä kuntien kulttuurilaitosten työntekijät työskentelevät usein myös kulttuurin vapaalla kentällä tai freelancereina. Kuntien kulttuurilaitoksista tehtävät säästöt vaikuttavatkin kulttuurin tekijöihin alueellisesti, kun esimerkiksi kulttuurilaitosten henkilöstösäästöjen myötä kunnasta tai kaupungista saattaa poistua työntekijöitä myös kulttuurin vapaalta kentältä tai taideopetuksen piiristä.

Jos uusi Kulttuuripoliittisessa selonteossa esitettyjen toimien toimeenpanoa seuraava ja arvioiva toimielin perustetaan, tulee varmistaa, että se ei ole päällekkäinen Taiteen edistämiskeskuksen toiminnan kanssa. Olisiko järkevämpää vahvistaa Taiken roolia tässä tehtävässä? Onko järkevää hajauttaa resursseja ja perustaa toimielimiä, joilla ei välttämättä ole rahoitusta tai toimivaltaa? Jos kuitenkin erillinen toimielin perustetaan, Oulun kaupungin vahva kanta on, että Kuutoskaupungit ja vähintään Oulu on edustettuna tuossa elimessä. Oulu on merkittävä kulttuurin ja taiteen keskus pohjoisessa Suomessa. Suomen viidenneksi suurimpana kaupunkina Oulussa on vahvat kulttuuri-instituutiot ja vireä kolmas sektori. Maantieteellinen erityisasema kuitenkin usein jää huomioimatta taiteilijoiden työdellytysten ja kulttuurin saavutettavuuden kannalta. Jos todella halutaan tarjota mahdollisimman yhdenvertainen saavutettavuus kulttuurille, tulee maantieteellinen erityisasema ottaa huomioon rahoituksessa ja kulttuuripolitiikassa.

Ylisaari Sami

Oulun kaupunki - Sivistys ja kulttuuripalvelut ja kulttuurin vastuualue